Nr. 59 (6515)
CETURTDIENA
1994. GADA 28. jūlijs
Abonēšanas maksa mēnesī Ls 0,43, mazumtirdzniecībā līgumcena
Laikraksts iznāk 8 reizes mēnesī, otrdienās un ceturtdienās

NOVADNIEKS

LATVIJAS REPUBLIKAS PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

Bez steigas un pamatīgi

Par Oļģerta Grišāna iniciatīvām dzimtas īpašumu atgūšanā un to restaurēšanā presē jau izskanējis daudz dažādu ziņu, taču viens autors pārāk aizsteidzies notikumiem priekšā, cits, savukārt, vēlamo pasludinājis par jau notikušo un tamlīdzīgi. Pa to laiku pats bijušo Kameņecas dzirnavu, vilnas kārstuves un vadmalas velšanas, linsēklu spiestuves uzņēmuma, ko savā laikā izveidoja viņa tēvs pie Tartakas upītes iztekas no Rušonas ezera, mantinieks savu darbu dara lēnām un apdomīgi.

Iesāka viņš ar to, ka izremontēja tēva namu, atjaunoja aizsprostu uz pievedkanāla, tādējādi nodrošinot arī ūdens līmeņa saglabāšanos ezerā, glābjot to no plašas krastu joslas izžūšanas, par ko «Novadnieks» jau rakstījis. Tagad aizsprosts aiztur ūdens spiedienu, pievedkanāls ir sauss, var ķerties pie tā sienu apmetuma atjaunošanas un nostiprināšanas, atjaunot arī slūžu kameras dzelzs aizsargrežģus. Kādā palu laikā ezers, meklēdams izeju uz Tartaku, bija izskalojis apvedgultni ap neregulējamu aizsprostu — tās vietā tagad ir diķis ar vītolu krastā. Savā laikā Grišāns seniors zem kanāla bija ierīkojis koka cauruļvadu purviņa nosusināšanai, pie ezera izveidoja leknas ganības — tā ūdeņi paštecē nonāca šī diķa ieplakā.

Pēc pievedkanāla atbrīvošanas no ūdens viņam radās iespēja sakārtot turbīnu, iedabūt tehniku dziļākā Tartakas iztekas gultnē un to iztīrīt ap pusotra simta metru garumā, nenodarot postu ne stāvajiem krastiem, ne kokiem tajos. Viesmīlīgais saimnieks parādīja, kā turbīna, kas pagaidām nosprostota, liks griezties elektrostrāvas ģeneratoram un ražos elektrību. Bet pagaidām dažādi uzņēmēji veic viņa pasūtījumus, lai virsturbīnas kamerā, kur būs šis ģenerators, visu sakārtotu galīgai montāžai.

Starp citu, O.Grišānam ir viņa tēva slēgtais līgums ar Aglonas bazilikai piederošās HES sistēmas autoru un izveidotāju monsinjoru A.Broku, kurā reglamentēts, cik ilgi HES drīkst darbināt baznīca un kādu enerģijas daudzumu tai jāziedo Kameņecas dzirnavām. Šis līgums nav lauzts, ne arī anulēts.

Bet O.Grišāna Kameņecas dzirnavas jau darbojas, to pārbaudei un noregulēšanai viņš izmantojis savus paša graudus. Strāvu dzirnavu darbināšanai ņem no valsts elektrotīkla un dara to oficiāli, gaņģis uzstādīts apakšstāvā, kur vēl iepriekšējie saimnieki nav aizvākuši vilnas kāršanas mašīnas, tāpat kā no augšstāva. Šeit uzstādītais agregāts, kura mezgli ražoti dažādās slavenās ārzemju firmās, dod četras frakcijas — bīdeļmiltus, mannai līdzīgus putraimus, rupjāku malumu un graudu apvalku miziņas. Blakustelpā uzstādīts graudu tīrīšanas agregāts «Petkus Gigant». Dzirnavas gaida malējus.

— Esmu tehnokrāts, — saka O.Grišāns, — tomēr, ja velaties, varu atļauties arī kādu romantisku novirzi. Mana tēva laikos te bija gan staļļi, kur novietot zirgus, gan telpas pašiem malējiem, kur padzīvot vienu otru dienu, jo malt gribētāju netrūka un veidojās rindas. Es vēlētos zirgu novietnes pārveidot par graudu kaltēm, tad tīrīt un laist malšanā. Būs arī grūbu gaņģis. Taču tam visam vajadzīgs laiks un līdzekļi, kuru man nav. Te visas iekārtas ir nestandarta — to izgatavošana tāpat prasa individuālu pieeju un īpašus izpildītājus.

O.Grišānam nav sveša tehniskā jaunrade, viņš nebaidās ne darba ne arī atbildības par iznākumu, nežēlo arī laiku ieceru piepildīšanai, bet labprāt uzklausa derīgu padomu. Mūsu apmeklējuma laikā pie viņa viesojās Jānis Lapiņš no Salaspils akciju sabiedrības «Roga-agro», dzirnavu iekārtu speciālists, pats balts kā ābele ziedos, kas tik izteiksmīgi pasvītroja viņa lielo stāžu dzirnavnieka godā. Kopā ar saimnieka palīgiem V.Indrikovu un P.Ukinu viņš rosījās bīdeļgaņģa regulēšanā.

A.Rancāns

● **ATTĒLĀ: O.Grišāns.**

J.Silicka foto

«Preiļu siers» samazina piena iepirkuma cenu

Akciju sabiedrības «Preiļu siers» padomes kārtējā sēde analizēja uzņēmuma ekonomisko stāvokli un sprieda par piena iepirkuma cenām. Līdz šim «Preiļu siers» pienu iepirka par nedaudz augstākām cenām, līdz ar to ekonomiskā situācija kļuvusi sliktāka nekā tajos pārstrādes uzņēmumos, kur zemniekiem par pienu maksāja mazāk.

Akciju sabiedrības padomes priekšsēdētājs Jānis Vucēns «Novadniekam» pastāstīja, ka «Preiļu sieram» radies 65,8 tūkstošus latu liels zaudējums. Sviesta pašizmaksa esot 1,8 lati par kilogramu, bet realizācijas cena tikai 0,85 lati. «Čedera» siera pašizmaksa ir 1,15 lati, bet realizācija nepārsniedzot 0,90 latus par kilogramu.

Padomes sēdē tāpēc nolemts samazināt pilnpiena iepirkuma cenu. Turpmāk «Preiļu siers» par otrās kategorijas pienu, kādu pārsvarā piegādā visas zemnieku saimniecības un paju sabiedrības, maksās tikai 4 santīmus par kilogramu, bet par augstākās kategorijas — 5 santīmus.

Lai nopietni izanalizētu akciju sabiedrības «Preiļu siers» ekonomisko stāvokli, padome nolēma aicināt talkā speciālistu no Zemkopības ministrijas.

«Lēnām ejam uz galu...»

Valsts Līvānu bioķīmiskās rūpnīcas direktors Atis Sedvalds sacīja, ka no optimisma vairs nekas nav palicis pāri un ir zudusi pēdējā cerība, ka uzņēmumu izdosies pārprofilēt un tas, tāpat kā kādreiz, strādās ar pilnu jaudu.

Pašreizējo situāciju Atis Sedvalds raksturoja šādi:

— Vēl joprojām iztiekam ar līdzekļiem, ko ieguvām no kādreiz saražotās produkcijas un materiālo resursu realizācijas. Vēl izdzīvosim aptuveni divus mēnešus, un tad, acīmredzot, rūpnīca tiks likvidēta. Nav nekādas cerības, ka situāciju varētu glābt privatizācija. Kaut vai tāpēc, ka lielo ražošanas cehu neviens privatizēt nevēlas.

Rūpnīcas darbinieki naudas trūkuma dēļ šeit nespēj atklāt jaunu ražotni, bet ārzemju firmu pārstāvji kā atbrauc, tā arī aizbrauc... Privatizēt var tikai veco cehu un galdnieku darbnīcas. Uzskatu, ka lēnām ejam uz galu...

Meliorācijas sistēmas iet postā...

Tā sacīja meliorācijas sistēmu pārvaldes priekšnieks Vladislavs Ūgainis un teikto pamatoja ar faktiem.

Lai gan vasara pašā zenītā un meliorācijas sistēmu kopšanai vajadzētu ritēt pilnā sparā, nav līdzekļu, lai visu šo darbu veiktu. Meliorācijas sistēmu pārvalde ir valsts budžeta iestāde. Šogad tai iedalīti tikai 38 tūkstoši latu, kas ir aptuveni trešā daļa no nepieciešamajiem līdzekļiem, lai veiktu meliorācijas sistēmu apsaimniekošanu. 7 tūkstoši latu tiks izlietoti valsts melioratīvo sistēmu kopšanai un 5 tūkstoši latu — zemnieku saimniecībām. Nelaime tā, ka zemnieki saņems mantojumā nekoptas melioratīvās sistēmas. Kad likvidējās kolhozi un nodibināja paju sabiedrības, par meliorācijas sistēmu kopšanu vairs nevienam nebija prātā. Šāda paviršība liek sevi manīt jau tagad, kad simtiem kilometru grāvju ir nekopti: nepļauti, aizauguši ar krūmiem, netīrīti. Un milzīgie valsts līdzekļi, kuri bija iztērēti meliorēšanai, gluži vienkārši aiziet postā.

V.Ūgainis vēl pastāstīja, ka patlaban pārvalde izgatavo pases zemnieku saimniecībām, un īpašnieki, saņemot zemi mantojumā, pārņems arī meliorācijas sistēmu tādu, kāda tā ir. Šobrīd pārvalde vēl ko pielabo, taču tikai tajās saimniecībās, kur, kā saka, ūdens smeļas mutē...

A.Iļjina

«Līvānietes» atkal ceļo

Kādreiz dzejniece Lija Brīdaka rakstīja: «Drīz visa Latvija būs kā vieni lieli Līvāni.» Tas bija teikts par Līvānu mājiņām tā sauktajos perspektīvajos ciematos. Lauku industrializācija nu ir secen.

Patlaban ļaudis pārceļas no ciematiem atpakaļ uz viensētām. Piemēram, tā tas notiek Smelteros un Vārkavā.

Netālu no Preiļiem — Līčos — atrodas mūsu pusē vienīgais uzņēmums, kas nodarbojas ar Līvānu mājiņu nojaukšanu, pārvietošanu un uzstādīšanu jaunā vietā. Vladislava Osipova privātfirma «Ornaments» veic remonta un celtniecības darbus.

Kā atzīst šo darbu vadītājs, visgrūtāk ir demontēt pašas pirmās, vēl neapšūtās mājiņas, kuras savulaik tika uzceltas ārzemju speciālistu vadībā.

Pārvietošanās uz viensētām, uz savu vecāku zemi turpinās.

V.Romanovskis

Sacentās mežu darbinieki

Aizvadītajā nedēļas nogalē Rēzeknes virsmežniecības atpūtas bāzē «Zelta smiltis», kas atrodas Rāznas ezera krastā, notika tradicionālās valsts meža darbinieku profesionālās sacensības. Vienpadsmit cilvēku komanda tajās pārstāvēja arī mūsu rajonu.

Valsts mežziņu sacensībās Preiļu rajonu pārstāvēja Ausma Saleniece no Atašienes mežniecības. Viņa izcīnīja sesto vietu un ieguva veicināšanas balvu. Nepaveicās mežsargiem, jo Vladimirs Prisjagins no Līvāniem palika septiņpadsmitais. Grāmatvežu sacensībās labi startēja Daiga Ancāne no Preiļiem. Praktiskajos uzdevumos viņa bija labākā, bet kopvērtējumā ieguva sesto vietu un veicināšanas balvu.

Trīs mežsargi — Gundega Jurāne no Līvāniem, Voldemārs Valainis no Aglonas un Jānis Gedušs no Jersikas — rādīja savu prasmi orientēties mežā. Gundega savā grupā ieguva otro vietu, un viņas izcīnītā medaļa Preiļu komandai izrādījās vienīgā. Vēl mūsu rajona komanda piedalījās «meža volejbolā», šaušanā pa kustīgu mērķi un koku gāzēju sacensībās.

Līvānu virsmežniecības darbiniece Astrīda Rudzīte, kura organizēja komandu šīm sacensībām, uzsvēra, ka tādas tikšanās esot pat labākas nekā kādreizējie sausie semināri. Atvadu ballē visi bijuši vienisprātis, ka tiksies nākamgad Gaujas Nacionālajā parkā.

L.Kirillova

SĪĻUKALNA PAGASTĀ

Lopkopība neatmaksājas

Valstij par zemniekiem galva nesāp, politiķiem svarīgākas lietas darāmas — valdība jāmaina. Bet vai tas Latvijai ko labu sola, par to spriedīs vēlāk.

Tā domā Sīļukalna pagasta ļaudis un neizrāda nekādu interesi par robežu bloķēšanu vai importētās pārtikas neielaišanu republikā. Zemniekiem savi darbi darāmi neatkarīgi no tā, kura partija cenšas tikt pie valdības stūres.

Sīļukalna pagasta padomes priekšsēdētājs Juris Leicis pastāstīja «Novadniekam», ka lielākā daļa zemnieku ir pārliecināti — lopkopība neatmaksājas. Piena ražošana nepalielinās, jūtama tendence samazināt govju skaitu. Sīļukalnieši slaukumu nodod akciju sabiedrībai «Preiļu siers» un Varakļānu pienotavai. Varakļānieši tagad norēķinās ar zemniekiem par jūnijā saņemto pienu, cena ir zema, tikai 4,5 santīmi. Bet «Preiļu siers» savus norēķinus aizkavējis jau mēnešus piecus.

Neatmaksājas arī gaļas lopu audzēšana. Konkurenci var izturēt tikai spēcīgākie zemnieki, kuri strādā ar vērienu. Tādas stabilas saimniecības, kurās ienākumus dod gan lopkopība, gan graudkopība, pagastā ir nedaudzas — Jānim Jaungailim un Andrim Opulam.

Pagasta jaunās problēmas

Līdz ar paju sabiedrības likvidēšanos pagastā radušās jaunas problēmas. Viena no tādām ir attīrīšanas iekārtu uzturēšana. Tur daudzi mezgli jau nolietojušies, bet kur lai ņem rezerves daļas un par kādiem līdzekļiem?

Toties ar apkuri ciematā problēmu nebūs. Jau pagājušajā ziemā gan vienīgajā divdesmit četru dzīvokļu mājā, gan skolā un pagasta namā visi labi iztika ar krāšņu apkuri. Tāpēc kolhozu laikos būvētā katlu māja stāv dīkā — bez sūkņiem un elektromotoriem.

Nāk ražas laiks

Šogad būs paveicies tiem, kuri bija iesējuši ziemājus vai arī pavasarī ar sējas darbiem tikuši galā agrāk. Rudzu un ziemas kviešu sējumi izskatās labi, bet vasarājiem ļoti jūtams mitruma trūkums. Lai nu kā, raža būs jānovāc. Sīļukalnā par to ir gādāts, jo par pajām privatizētie kombaini ir darba kārtībā. Ar vienu kombainu graudus nokuls 15 līdz 20 zemnieku saimniecībās. Paredzams, ka viena hektāra novākšana izmaksās piecpadsmit latus. Tas nav lēti, tomēr citu iespēju nav.

Saglabātas un pilnā darba kārtībā ir kaltes, kuras privatizēja arī par pajām. Jau pagājušajā rudenī uz Sīļukalnu tīrīt un žāvēt graudus veda ne tikai vietējie zemnieki, bet arī kaimiņi. Jāpiebilst, ka tikai retais audzēs graudus pārdošanai. Taču zeme nestāv dīkā, un tas ir galvenais.

L.Kirillova

Kopā ar žurnālu «SANTA» jūlijā

JŪS VARAT:

● iepazīties ar jauno aktrisi Rēziju Kalniņu (atzīta par labāko debitanti aizvadītajā teātra sezonā);

● uzzināt visu vai gandrīz visu par peldkostīmiem un noskaidrot, ko īstenībā nozīmē vārds «bikini»;

● vismaz domās nogaršot dažādas saldējuma šķirnes, pie reizes uzzinot, kā to pareizi ēst un servēt;

● uzklausīt, kā šobrīd dzīvo un jūtas dziedātāja Kima Vailda;

● un — ieskatīties dažās «Preses balles '94» ainiņās...

Ar jūlija mēnesi žurnāls «Santa» ir kļuvis biezāks vēl par četrām lapaspusēm, tā cena tirdzniecībā tagad būs 50 santīmi, bet abonējot žurnālu, jūs to varat saņemt pa pastu līdz pat gada beigām vēl par veco cenu.

• Tas var interesēt zemniekus

Zaļmēslojums — vēsture, nākotne vai dzīves nepieciešamība?

«...Lopkopība ir samazinājusies, kūtsmēslu ir maz, tā ka no pietiekošas lauku mēslošanas ar kūtsmēsliem nav ko domāt. Paies vairāki gadi, iekams izdosies saaudzināt tik daudz lopu, kuri ražos tik daudz kūtsmēslu, cik mūsu laukiem mēslošanai vajadzīgi. Šajā pārejas, lauksaimniecības atjaunošanas laikā jāķeras pie zaļmēslošanas, ja negribam nolaist savu zemju ražības spējas uz leju un gribam ātrāki nokļūt pie savu saimniecību nostiprināšanas», — tā 1925. gadā rakstīja agronoms J.Mazvērsītis.

Zaļmēslojums bijis pazīstams zemēs ar vissenāko kultūru — Ķīnā un Indijā — jau pirms 3 tūkstošiem gadu. Latviešu agronomi J.Mazvērsītis un R.Ozoliņš jau 1925. un 1938. gadā uzrakstījuši nopietnus darbus par zaļmēslojumu, galvenokārt runājot par ārzemju pieredzi, bet minot arī zaļmēslošanas pirmsākumus pie mums. Latvijā intensīvi apsaimniekotās muižās zaļmēsli lietoti īsi pirms Pirmā pasaules kara. Zemnieku saimniecībās tie nav ieviesušies, jo uzskatīti tikai par kungam noderīgu lietu. Pēc kara, atgriežoties no bēgļu un gūstekņu gaitām, lauksaimnieki zināja stāstīt, ka Vācijā un Polija ar labiem panākumiem lietoti zaļmēsli.

Mūsu stacijas zinātnes darba veterāns god. Čukura kungs atceras, ka Latgales pusē zaļmēslojuma audzēšanai ir jau sena vēsture. 1931. gadā Izvaltā starp Daugavpili un Krāslavu esot audzēta rūgtā lupīna zaļmēslojumam. 50. gados Skrundalienas pagastā Lauksaimniecības ministrijas atbalsta punktā direktora Ruča kunga un zinātnisko līdzstrādnieku Annas un Aloīda Lukšu vadībā audzēta lopbarības lupīna. Vēlākajos gados Lubānas apkārtnē smagās augsnes ar zaļmēslojuma palīdzību ielaboja god. Ē.Koka kunga vadībā, zaļmēsliem audzējot zirņauzas, lupīnu, saulgriezes, viengadīgo aireni.

Minētajām zaļmēslojuma kultūrām, galvenokārt lupīnai, ir garš veģetācijas periods, tās jāaudzē zaļmēslojuma papuvē. Bet 70. gadu beigās Stendes selekcijas un izmēģinājumu stacijā Čudara kunga vadībā sāka izmēģinājumus par krustziežu dzimtas starpkultūru audzēšanu atkārtotos graudaugu sējumos. Rudenī iearot zaļmēslojumam pēc agro graudaugu novākšanas izaudzēto ripsi, rapsi, eļļas rutku, perko vai baltās sinepes, pierādījās, ka slimības nesavairojas, samazinājās nezāļainība, bet graudu ražas pieauga līdz 50% salīdzinājumā ar sējumiem bez zaļmēslojuma. Jau pieminētās krustziežu kultūras ir ātraudzīgas, pēc agro kultūru novākšanas līdz rudenim var izaudzēt otru ražu.

Augsni uzloba, nokultivē un pēc vajadzības pieveļ, lai sīkās sēkliņas iestrādātu ne dziļāk kā 1-2 cm. Jāsēj ne vēlāk par augusta vidu. Izsējas norma 25 līdz 30 kg uz ha. Slāpekļa mēslojums apmēram 100 kg uz ha tīrvielas. Lētāks paņēmiens, kas neprasa augsnes papildus apstrādi, ir pasēja zem agrajiem graudaugiem vai zaļbarības kultūrām pavasarī. Šajā gadījumā jāsēj tikai ziemas rapsis vai ripsis, jo vasarāji ātri veido ģeneratīvos dzinumus un pēc nopļaušanas neataug. Izsējas norma 25 līdz 30 kg uz ha.

Ja dīgstu fāzē bīstamā daudzumā parādās spradži, sējums jāmiglo. Virsaugs jāpļauj ne vēlāk kā 10. augustā un ne zemāk kā 10 cm, lai nenopļautu rapša ataugšanas punktu, kurš pacelts zemes virspusē. Pēc salmu novākšanas nekavējoši jādod slāpekļa mēslojums apmēram N 100 kg uz ha tīrvielās; palielinot slāpekļa devu no N_{120} līdz N_{240} uz ha, rapšu raža pieaug no 200 līdz 400 centneriem zaļās masas no ha. Pavasarī pasētais ziemas rapsis uz viena ha atstāj ap 10 tonnu rugāju un sakņu atlieku. Gan zaļā masa, gan pēcpļaujas atliekas pēc ķīmiskā sastāva ir līdzvērtīgi kūtsmēsliem. Ja nepieciešams, izaudzēto masu var pārvest zaļmēslojumam uz citu lauku, izbarot lopiem, skābēt. Līdz ar starpkultūru audzēšanu atkārtotos sējumos ne tikai iegūsim otru ražu, bet arī realizēsim augu maiņu.

Aija Nīcgale,
Stendes selekcijas un izmēģinājumu stacijas zinātniskā līdzstrādniece

SIA A.M.L. un Zemkopības ministrijas Lauksaimniecības departaments rīko starptautisku lauksaimniecības novirziena komercizstādi Rīgā, Izstāžu kompleksā «Rāmava» no 1994. gada 10. līdz 14. augustam

«Transports laukiem — '94».

IZSTĀDES MĒRĶIS:

Dot iespēju Baltijas, Skandināvijas, kā arī citu valstu firmām iepazīties ar Latvijas Republikas tirgu, reklamēt un realizēt savu produkciju un pakalpojumus, rast tiešus ekonomiskus kontaktus. Izstādes apmeklētājiem dot iespēju iepazīties ar firmu piedāvāto produkciju un pakalpojumiem, izvēlēties un iegādāties sev vispiemērotāko tehniku, saņemt kvalificētas konsultācijas.

IZSTĀDES TEMATIKA:

Transporta līdzekļi Latvijas lauksaimniekiem — vieglās un kravas automašīnas, pašizgāzēji, vilcēji, piena un degvielas cisternas, refrižeratori, amfībijas, speciālās automašīnas, meža vedēji, traktori un to piekabes, motobloki, motocikli, motovelosipēdi, velosipēdi un zirgvilkmes transports.

Transportlīdzekļu tehniskās aprūpes līdzekļi — diagnostikai, remontiem, apkopēm.

Transporta līdzekļu ekspluatācijas materiāli — eļļas, smērvielas, dzesēšanas šķidrumi, uzpildes punktu aprīkojums, transporta līdzekļu rezerves daļas.

Palīgierīces transporta līdzekļiem (iekrāvēji, pacēlāji u.c.).

Mēs esam gatavi atbildēt uz Jūsu jautājumiem, kas saistīti ar piedalīšanos.

Telefoni: 620574, 620351. Fakss 620456.

Mūsu adrese: Rīga 76, Izstāžu komplekss «Rāmava», LV 1076, Rīga.

• Aglonas bazilikā pašlaik rosīgi strādā Preiļu starpsaimniecību celtniecības organizācijas Josifa Muraškas brigāde, kuras uzdevums apmest klosterim un pašam dievnamam piebūvēto telpu ārsienas. Darba apjoms, kā teica brigadieris, esot 420 kvadrātmetri, tas jāpaveic šonedēļ, jo savu kārtu gaida Aleksandra Zamišļajeva krāsotāju brigāde. Un tā 15. augustā svētceļotāji un citi dievlūdzēji baziliku redzēs baltā svaigā spožumā.

• ATTĒLĀ: apmetēji Afanasijs Ivanovs, Vladimirs Baranovs, šoferis Valērijs Lizunovs, apmetējs Rostislavs Guļko un brigadieris Josifs Muraška.

J.Silicka foto

• «Novadnieka» aptauja

Ko preilieši saka par veikaliem un kafejnīcām...

♦ Latvijas lielpilsētās un mazpilsētās kā sēnes pēc lietus «aug» kioski, kafejnīcas, bāri, veikali un veikaliņi... Bet ko par tiem saka pircēji? Aptaujāju desmit Preiļu pilsētas iedzīvotājus un painteresējos, kurā tirdzniecības vietā viņi pērk pārtiku, rūpniecības preces, akoholiskos dzērienus; kāpēc izvēlējušies tieši šo veikalu, kiosku vai tirgu; kurā kafejnīcā mīl pasēdēt ar draugiem, kurā — vienatnē iebaudīt tasi kafijas; vai viņus apmierina pašreizējais kafejnīcu skaits, apkalpošanas kultūra, piedāvātais ēdienu un dzērienu sortiments, cenas; vai viņi, ja būtu uzņēmīgi cilvēki, paši vēlētos iekārtot savu tirgotavu vai kafejnīcu?

Atbildes bija ļoti dažādas, vērtējot vienu un to pašu tirdzniecības objektu, izskanēja pat diametrāli pretēji viedokļi, tomēr viena doma bija kopēja, proti — veikalu un kafejnīcu Preiļos pagaidām nav nemaz tik daudz, arī cenas vēl ir pietiekami augstas. Ja tās sāktu pazeminēties, tikai tad varētu runāt par konkurenci.

Maizi aptaujātie pārsvarā pērkot patērētāju kooperācijas veikalos. Baltmaize te esot laba, taču rupjmaize varētu būt gan garšīgāka, gan arī klaipiņu izskats pievilcīgāks. Pensionāri priekšroku dod Riebiņos ceptajai maizei, kura ir nedaudz lētāka un nopērkama veikalā «Turība». Daži pircēji uzskata, ka arī privātfirmas «Jata» ceptā baltmaize ir ļoti garšīga, to var nopirkt svaigu. Iepriekšējās dienas maize te tiek nocenota, ko nevar teikt par patērētāju kooperācijas veikaliem.

Ļoti dažādas domas bija par gaļas un tās izstrādājumu piedāvājumu. Daudzi priekšroku dod veikalā «Turība» piedāvātajai Riebiņu desai, arī gaļu pērk šeit. Tomēr pārsvarā gaļu preilieši pērk gaļas veikalā, kas pieder patērētāju kooperācijai, bet desas iegādājas dažādos veikalos: vieni «Prestižā», citi veikalā «Karīna» vai «Kooperatorā». Visiecienītākais veikals, kur ieveduma reizē veidojas rinda, tomēr ir «Trio» Zaļajā ielā. «Kāpēc iepērkaties tieši šeit?» — pajautāju kādai pircējai. Tāpēc, ka desas te esot nedaudz lētākas, arī garšīgas. Te esot mazāks risks nopirkt desu, kurai jau beidzies realizācijas termiņš, kā nereti gadoties citos veikalos. Un vēl par veikalu «Trio». Šeit apkalpo ātri un laipni.

Daudzi aptaujātie pārtiku pērk veikalā «Karīna». Tomēr pēdējā laikā te vērojama cenu palielināšana. Tā gan ir veikala saimnieku darīšana — par cik un ko pārdot, bet pircējs savukārt var izvēlēties, kurā veikalā iepirkties.

Par veikalu «Prestižs» pircēji izteicās, ka dažkārt vitrīnā izvietotie produkti nebūt neizskatoties svaigi. Tomēr, arī «Prestižam» ir savs pircēju loks, kuri pārtiku te pērk labprāt. Daudz piekritēju veikalam «Kooperators», bet pircēji gribētu, lai te biežāk ievestu desas un gaļas izstrādājumus. Neapmierina tā dēvētais alkoholisko dzērienu cienītāju stūrītis. Šķiet, tas sevi neattaisno, jo tie retie iereibušie kungi, kas tur dažkārt atpūšas pie galdiņiem, traucē ne tikai veikala apmeklētājiem, bet arī pārdevējām.

Ļoti dažādas bija atsauksmes par veikalu «Pie Kriša». Rēzeknes dzīvojamā kvartāla iedzīvotājiem tas ir ērts tādā ziņā, ka ir vienīgais, kur var nopirkt pārtiku arī vēlākā vakara stundā un brīvdienās. Pie tam šeit ir ļoti plašs pārtikas produktu klāsts: dārzeņi un desas, piens, kefīrs, putraimi, konfektes, maize utt. Bet gandrīz visi veikala apmeklētāji ir ļoti neapmierināti ar smirdoņu, kas, acīmredzot, rodas no tirgošanās ar alu un netīrajām priekštelpām. Dažiem pircējiem te gadījies iegādāties produktus, piemēram, Latvijā ražoto apelsīnu un ābolu sulu, kam beidzies realizācijas termiņš.

Siera rūpnīcas mikrorajonā dzīvojošie uzteica veikalu «Arka», daudzi pilsētnieki iecienījuši SIA «Garants» tirgotavu, kur ir liela konditorejas izstrādājumu izvēle, citiem patīk nesen atvērtā kafejnīca — veikals «Ābelītes».

Bet visi aptaujātie uzskata, ka pilsētas centrā — pie bāra «Bridžs» un arī minētajām «Ābelītēm» ik dienas pulcējas pārāk daudz žūpu un ka šajā ziņā kaut kādai kārtībai tomēr jābūt. Tiesa gan, ne «Bridžā», ne «Ābelītēs» ar varu iekšā neviens netiek vilkts...

Ļoti dažādas domas bija par kafejnīcām. Vieniem patīk «Salve», citiem «Zīle» vai «Askana». Taču daudzi aptaujātie (pārsvarā sievietes) sacīja, ka kafejnīcas vispār neapmeklē, jo ģimenes budžets to vienkārši neatļauj. Ja vajadzētu uzklāt viesību galdu, tad vairākums to darītu sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumu apvienībā. Preilieši arī vēlētos, lai pilsētas centrā būtu neliela, mājīga kafejnīca, kur varētu ieturēt garšīgu maltīti un kur pie blakus galdiņa nebaurotu žūpu bariņš.

Alkoholiskos dzērienus aptaujātie lielākoties pērkot patērētāju kooperācijas veikalā pilsētas centrā, te lielākas izredzes nopirkt rūpnīcā ražotu dzērienu nevis «krutku» vai kādu citu surogātu.

Viņi uzskata, ka vajadzētu plašāku informāciju par importa limonādēm no sanitārā dienesta puses. Šīs limonādes, īpaši vasarā, iecienījuši bērni, bet vai tās visas ir nekaitīgas veselībai? Un vēl. Kioskos, ar nelieliem izņēmumiem, jebkurā laikā varot nopirkt alkoholiskos dzērienus, lai gan vitrīnās tie neesot redzami...

Par rūpniecības precēm visi bija vienisprātis — to ir ļoti maz, arī sortiments nabadzīgs, nevarot nopirkt šūtos un trikotāžas izstrādājumus. Daudzi labprātāk iegādātos Latvijā ražotu preci, nevis tirgū piedāvāto lēto un vienveidīgo, bet... Kur to dabūt? Gandrīz puse aptaujāto nezināja, ka Preiļos ir Ogres trikotāžas kombināta veikals. Tātad — arī reklāma vajadzīga!

Daudzi bija nobažījušies, ka pilsēta tiek piepludināta ar lietotajiem ārzemju apģērbiem, bet nav pašmāju preču (protams, par pieņemamu cenu) bērniem. Citi savukārt te saskata izeju, jo šis apģērbs ir lēts, krāsains un bērniem patīk labāk. Pēc aptaujāto domām vajadzētu vairāk atbalstīt tos uzņēmējus, kuri vēlas atvērt rūpniecības preču veikalus.

Uz jautājumu, kādu tirgotavu atvērtu jūs paši, lielākā daļa atbildēja, ka tādas iespējas nav, jo nav iekrāts nekāds kapitāls, bieži trūkst naudas pat iztikai...

Ar preiliešiem sarunājās
A.Iļjina

KRISTĪGĀS JAUNATNES NOMETNĒ

♦ 24. jūlijā Aglonas kultūras namā ar divdaļīgu tematisku koncertu «Tas Kungs ir manas dzīves spēks» no ciematniekiem atvadījās Kristīgās jaunatnes vasaras nometnes dalībnieki.

...Nometne darbu sāka 17. jūlijā, tajā no visiem Latvijas novadiem piedalījās 42 jaunie cilvēki vecumā no 18 līdz 28 gadiem ar pasaules katoļu kristīgas izpratnes ievirzi. Administratīvā vadītāja, Euharistiskās Jēzus kongregācijas māsa Anita pastāstīja, ka bija sapulcināti tie jaunie cilvēki, kuri jau dziļi iepazinuši Dievu, un nometnes mērķis bija jauniešu garīgā pilnveidošana.

Dienu darba plāns tika veidots askētiski, programmas — piesātinātas. Nometnes dalībnieki cēlās rītos pulksten septiņos un bija nomodā līdz 23.00, viņiem bija rīta lūgšanas, pēc brokastīm — tikšanās ar bazilikas arhivāri S.Tulišu, dzejnieci A.Rancāni, psiholoģi S.Fricbergu, Bicānu ģimeni un citiem Latgalē pazīstamiem cilvēkiem, tad sekoja stunda Rožukroņa lūgšanām, brīvā laika stunda. Vakarpusē nodarbības vadīja dominikāņu tēvs Vladislavs, bet pēc vakariņām — jaunrades vakari.

Gandrīz no pirmās iepazīšanās dienas, kad nometnes dalībnieki izveidoja divas radošās grupas — «Dzeņi» un «Lakstīgalas» —, līdz pat noslēgumam bija gatavošanās atvadu koncertam un izbraucieniem uz veco ļaužu pansionātiem. Kopā ar nometnes dalībniekiem visas veiksmes un rūpes pārdzīvoja arī citas māsas — Linda, Anna, Jolanta un Modesta, tāpat garīgais vadītājs — tēvs Vladislavs.

— Mūsu atšķirības zīme — dzeltenie kaklauti, — pastāstīja māsa Anita. — Kāpēc? Dzeltenā ir pāvesta krāsa. Gatavojoties Viņa Eminences uzņemšanai pērn septembrī, mēs izdarījām sava veida šādu nometņu mēģinājumu un par godu augstajam ciemiņam kaklautiem izvēlējāmies viņa krāsu.

Nometnes darbs noslēdzās ar rekolekcijām Dievnāmā, tad pēdējā dienā izbraukums uz mūsu rajona Salenieku un Krāslavas rajona Krastiņu veco ļaužu pansionātiem, kur jaunieši citiem cilvēkiem atdeva nometnes laikā sirdīs krāto, bet dienas otrajā pusē notika jau pieminētais atvadu koncerts. Tajā «Dzeņi» uzstājās ar improvizāciju par Bībeles tēmu «Pazudušā dēla atgriešanās», bet «Lakstīgalu» skanīgās balsis sniedza klausītājiem garīgās dziesmas.

A.Rancāns

•ATTĒLĀ: rekolekcijas beigušās, nometnes dalībnieki iznāk no bazilikas.

J.Silicka foto

GRĀMATU NAMS «LATGALE» PASTĀVĒS

♦ Jūlija nogales pēcpusdienā iegriezos Preiļu grāmatnīcā, lai uzzinātu, kā šajos naudas varas laikos klājas vienam no kultūras avotiem mūsu pilsētā. Grāmatu nama vadītāja B.Ludženika labprāt piekrita nelielai intervijai.

— Vai grāmatu namā «Latgale» ir pieprasījums pēc grāmatām?

— Jā, pieprasījums ir, grāmatnīcā iegriežas gan jauni, gan gados vecāki lasītāji. Sevišķi iepriecina fakts, ka pie mums nereti iepērkas arī vecmāmiņas un vectētiņi. Pašlaik lielā cieņā ir bērnu literatūra. Pircēju pieplūdums pirmssvētku dienās liecina par to, ka ir liela interese par daudzajām atklātnēm. Bez tam mums ir plašs iespiedprodukcijas klāsts. Pašreiz notiek arī agrāk parakstītās literatūras izpirkšana. No jaunākās literatūras apmeklētājiem piedāvājam «Latvijas Dabas enciklopēdiju» un «Mitoloģisko enciklopēdiju», kas citās grāmatnīcās vairs nav.

— Jūsu vadītais grāmatu veikals ir ne tikai grāmatnīca, bet grāmatu nams. Tātad ir vēl kas, ko varat piedāvāt apmeklētājiem.

— Jā, tā kā mēs esam grāmatu nams, mums ir ne tikai grāmatnīca, kas atrodas 1. stāvā, bet arī izstāžu un pasākumu zāle 2. stāvā. Tur, gatavojoties jaunajam mācību gadam, veidojam izstādi ar literāru programmu, ko apmeklētājiem piedāvāsim augusta beigās. Piebildīšu, ka tā vairāk orientēta uz pedagogu, kā arī skolēnu auditoriju.

— Kā jūs izvēlaties grāmatas?

— Paši rūpējamies par apgādi ar grāmatām. Jāteic, ka tagad situācija ir sarežģītāka. Ja pirms pāris gadiem mums bija tikai viena bāze Rīgā, tad tagad tās ir vairākas. Līdz ar to pieaug izdevumi un laika patēriņš, kas paaugstina cenas. Manuprāt, poligrāfiskos izdevumus nevajadzētu aplikt ar apgrozījuma nodokli.

— Jūs noteikti esat lietas kursā par situāciju citās grāmatnīcās?

— Grāmatu namam «Latgale» ir filiāles Līvānos un Aglonā. Līvānu grāmatnīcas kolektīvs pats brauc uz Rīgu izvēlēties grāmatu klāstu, bet pārējās rajona grāmatnīcas apgādājam mēs. Īpašu problēmu nav.

— Vai nākotnē raugāties bez bažām?

— Mēs strādājam pie tā, lai saglabātu savu interjeru un darba stilu. Mums ir darboties gribošs, enerģisks un draudzīgs kolektīvs. Un mēs ceram, ka, neskatoties ne uz kādām ekonomiskajām grūtībām, grāmatu nams «Latgale» pastāvēs un apmeklētāji vienmēr tiks laipni gaidīti pie mums.

Intervēja **Inta Skripka**

Pārdomas par «Balticu-94»

Tautā saka: «Labs darbs ir, kas jau padarīts.» Arī tagad var jau tā teikt, kad ir izskanējis festivāls «Baltica-94». Lai šie svētki notiktu, arī līvāniešiem bija jāiegulda savs labs darbs. Neskatoties uz finansiālajām grūtībām, līvānieši tomēr gods godam sagaidīja ciemiņus no Zviedrijas un Bārtas. Cienastam netrūka ne siera, ne alus, ne maizes, ne medus. Par to paldies jāsaka atsaucīgajiem līvāniešiem un zundāniešiem.

Pie kultūras nama bija izstādīti Tautas studijas «Dubna» krāšņie darbi, kuru toņi un raksti priecēja klātesošos. Žēl, ka pie tiem bija grūtāk nokļūt, jo priekšā uzstājās dejotāji un dziedātāji. Bet, ja jums kāds darbs iepatikās un jūs to vēlaties iegādāties, droši varat doties pie «Dubnas» daiļamatniecēm katru dienu.

Vēl varēja tīksmināties pie «Daiļrades» amatnieču darbiem, arī Rēzeknes keramiķi mums rādīja un pārdeva savus māla izstrādājumus. Mākslas skola bija sarīkojusi izstādi pie grāmatu veikala ar interesantiem darbiem, arī mākslas salonā visu nedēļu bija skatāma izstāde «Materiāli par Līvāniem» no Preiļu novadpētniecības muzeja. Izstādīti bija arī jauno pinēju darbiņi no bērnu jaunrades nama.

Kaut arī saule cepināja kā uz pannas, tomēr latviešu tautas dziesmas tīri žirgti skanēja. Gaisu ar tām pieskandināja Līvānu Bērnu jaunrades nama folkloras kopa «Ceiruleits», Jaunsilavas pamatskolas folkloras kopa «Jaunsilavas», Rožupes pamatskolas folkloras kopa, bērnu kapela «Dunduriņš» un Līvānu lauku kapela «Jūlijs», bet dejas soli ritināja Jersikas jauniešu tautas deju kolektīvs un Līvānu vidējās paaudzes dejotāji. Žēl, ka karstums lika visiem ātri pēc viesu aizbraukšanas izklīst, jo balli vēl varēja paturpināt.

Protams, lai viesi tiktu labi uzņemti, par to visvairāk rūpējās kultūras nama direktors A.Sopulis un bērnu jaunrades nama direktore V.Poikāne, bet svētku scenāriju uzrakstīja folkloras kopas «Ceiruleits» vadītāja A.Kārkle.

Ar Līvāniem svētki «Baltica-94» Preiļu rajonā bija tikai sākušies, jo tie turpinājās 15. jūlijā Preiļos, bet daži kolektīvi devās tos turpināt uz Rīgu. Starp tiem bija arī bērnu jaunrades nama folkloras kopa «Ceiruleits», kuri 15. jūlijā agri devās uz Jūrmalu, uz bērnu dienu, lai tur kopā ar citām bērnu folkloras kopām no dažādiem Latvijas novadiem sadancotos, sadziedātos, mācītos pīt vīzes, darināt ogu turziņas, darināt stīgas, kā arī ķert visas citas labās sajūtas jūrmalā. Bija arī neparasta balle Majoros — zemeņogu balle, bija brauciens ar kuģi pa Lielupi, bija mielošanās a/s «Jūras līcis» un konkurss par melnāko muti pēc mielošanās ar mellenēm. Tāpat mazie ceirulēni ar melnām mutēm sniedza intervijas radio onkuļiem un tantēm un rādīja, kā viņi prot skaisti dejot un dziedāt, neskatoties uz to, ka kājiņas ķeras aiz koku saknēm un neganti duras čiekuri un skujas. Toties vakarā mammām bija lielā veļas diena — bija jāizmazgā nosmulētie krekli, bija jāsagludina tautas tērpi. Par to viņām liels paldies, jo dažs labs rīdzinieks sestdienas gājienā pa Rīgas ielām tik uzpucēts neizskatījās kā mūsu ceirulēni.

Sestdiena atkal bija notikumu pilna: bija izdancināti un pacienāti dāņi, Bastejkalnā «Ceiruleits» spēlēja un dziedāja un tur tika izdancināti rīdzinieki un viņu bērni. Par to pateicās ceirulēniem pats Ernests Spičs un Māra Mellēna. Bet vakarā bija koncerts Kongresu namā kopā ar tādām slavenām folkloras kopām kā «Vērtumnieki» no Madonas un deju kopa «Dziga» no Rēzeknes. Piedalījās 3 viesu kolektīvi: no Somijas, no Skotijas un no Norvēģijas. Visinteresantākie bija skoti, kuri rādīja galma folkloras dejas. Jūrmala gan sestdien izpalika, jo lielā lietusgāze un pērkons mūsu autobusu apstādināja gandrīz jau pie pašas jūras.

Toties svētdien pirms noslēguma koncerta Dzegužkalnā bērni paspēja vēl nomazgāt sviedrus jūrā un pašūpoties lielajos viļņos. Un tad — atā, jūra! Dzegužkalns skanēja no dažādu tautu dejām un dziesmām. Cik jauki bija tas, ka šis festivāls arī visus mūs savienoja kopā. Kaut tas mūsu bērniem nebūtu pēdējais, jo pošoties uz šo festivālu un esot tur, un klausoties skaistajās lielu vīru runās par jauno paaudzi, uzreiz atcerējos savus Līvānus, kur maz tiek domāts par jauno paaudzi, jo tai tur nav ko darīt.

Lielie onkuļi izsaimnieko pēdējo no lielajām rūpnīcām, zūd darbavietas, rodas bezdarbs, bet krogu skaits pieaug. Nav nekāds brīnums, ka daļa jaunatnes «paklīst». Rodas jautājums: kāpēc tad neatbalstīt labāk tos, kuri vēl cenšas nest kultūru tautā un kuri vēl audzina būt īsti latviski tikumiskiem. Vai tikai drīz jau nebūs par vēlu?

Padomāsim par to visi kopā un darīsim tās lietas labā kaut ko. Jo nākošreiz, varbūt, no Līvāniem nebūs kam un par ko braukt uz šādu festivālu vai Dziesmu svētkiem.

Biruta Mazure,
Līvānu bērnu jaunrades nama metodiķe

P.S. Paldies mūsu šoferītim Guntim Kapleram.

• Futbola apskats

Lauku sporta spēlēs — bronza

♦ Pirmo reizi Preiļu rajona futbola vēsturē esam tikuši pie Latvijas lauku sporta spēļu medaļām. Iepriekšējos divos finālturnīros, kuros piedalījās Preiļu futbolisti (1981. gadā un 1991. gadā Bauskā), augstāk par ceturto vietu neizdevās aizkļūt. Šoreiz — bronza!

Bet sākumā bija zonālais turnīrs Preiļos, kurā vajadzēja piedalīties Preiļu, Rīgas, Tukuma un Dobeles rajoniem. Pēdējie divi uz spēlēm neieradās, un zonālā turnīra vienīgajā spēlē preilieši pārspēja Rīgas rajona futbolistus ar 4:1.

Pēc tam sekoja pusfināli. Par tiesībām braukt uz Balviem bija jāspēlē ar daudz nopietnāku pretinieku — Saldus rajonu (futbola aprindās komanda pazīstama kā Brocēnu «Starts»). Tie, kas 17. jūlijā bija ieradušies Preiļu stadionā, redzēja ļoti dramatisku spēli.

Tās normālais laiks beidzās bez vārtu guvuma. Papildlaikā vairāk uzbruka mājinieki, bet bumba spītīgi negāja pretinieka vārtos. Tad kļūdījās kāds no preiliešu spēlētājiem savu vārtu tuvumā, un rezultāts kļuva 0:1. Mājinieki turpināja uzbrukt un ieguva tiesības izpildīt 11 metru soda sitienu. Komandas kapteiņa Edgara Rubīna vārtu stūrī raidīto bumbu lieliskā lēcienā atvairīja pretinieka vārtsargs. Jau izskatījās, ka tā arī beigsies spēle, taču vienā no pēdējiem uzbrukumiem labi nospēlēja Edgars Rubīns un Vladimis Ivanovs. Rezultāts kļuva 1:1 (vārti Vladimira rēķinā).

Uzvarētāju vajadzēja noskaidrot pēcspēles 11 metru soda sitienu izpildē. Šoreiz laime uzsmaidīja mājiniekiem. Kad rezultāts bija 3:3, Saldus futbolista raidīto bumbu noķēra mūsu vārtsargs Aivars Kurmis, bet uz Vitālija Turčinska raidījumu vārtu «devītniekā» viesu vārtsargs pat nereaģēja. 4:3 — un ceļš uz finālu bija vaļā.

Finālturnīrā tikās Valmieras, Daugavpils, Balvu un Preiļu rajonu komandas. Ļoti nopietni savas komandas komplektēšanai bija piegājuši valmierieši un sapulcinājuši arī tos sava rajona pārstāvjus, kuri tagad spēlē «Skonto» un «DAG», Jelgavas RAFā. Preilieši ne pārāk respektēja titulētos pretiniekus un pirmajā puslaikā izveidoja vairākus bīstamus momentus pie valmieriešu vārtiem. Aleksandra Rukšas raidījums pat satricināja vārtu paliktni.

Diemžēl otrajā puslaikā preilieši burzmā pie saviem vārtiem kļūdījās, un rezultātā zaudējums 0:1. Arī spēle ar Daugavpils rajona komandu bija ļoti asa. Divas simtprocentīgas izdevības neizmantoja mūsu uzrucēji, bet daugavpilieši savu vienīgo iespēju tūdaļ pārvērta vārtu guvumā. Atkal zaudējums ar rezultātu 0:1.

Starp citu, Daugavpils rajona komandas sastāvs vairāk gan atgādināja Daugavpils pilsētas izlasi nevis rajona komandu. Acīmredzot, nākamreiz mūsu komandas pārstāvjiem šim jautājumam jāveltī lielāka vērība, jo tās tomēr ir lauku sporta spēles un tajās sacenšas lauku sportisti.

Pēdējā spēlē, kurā izšķīrās bronzas medaļu liktenis, mūsu futbolisti sagrāva mājiniekus — 8:1. Pārējie rezultāti ir šādi: Daugavpils — Balvi 5:0, Valmiera — Balvi 5:0, Daugavpils — Valmiera 2:0.

FINĀLTURNĪRA TABULA

1. Daugavpils	8—0	6
2. Valmiera	6—2	4
3. Preiļi	8—3	2
4. Balvi	1—18	0

Preiļu rajona komandā spēlēja un 18. lauku sporta spēļu bronzas medaļas saņēma preilieši Aivars Kurmis, Viktors Vasiļjevs, Uldis Ūdrasols, Edgars Rubīns, Vladimirs Ivanovs, Imants Babris, Viktors Martinovs, Vladimirs Poļakovs, Valērijs Kirilovs, līvānieši Ilmārs Visockis, Valdis Čingulis, Aleksandrs Rukša, Jevģēnijs Bondarevs un Aleksandrs Makarušins.

Imants Babris,
sporta kluba «Cerība» priekšsēdētājs

DERĪGI PADOMI

• Izbalējušās vietas paklājā itin labi var salabot ar krāsainu zīmuļu vai krītiņu palīdzību. Ja paklāja ornaments sastāv no taisnas formas figūrām, varat izmantot lineālu. Tādā veidā jūsu paklāja ornaments izskatīsies glītāks un precīzāks.

• Ja remonta laikā esat nosmērējies ar kādu krāsu, tad nesteidzieties to uzreiz nomazgāt. Pirms tam ieziediet sasmērētās vietas ar krēmu vai eļļu, ļaujiet tai ievilkties un tikai tad mazgājiet ar siltu ūdeni un ziepēm. Krāsa nāks nost daudz vieglāk.

• Ja gaļu ierīvēsiet ar pārgrieztu citronu, tad varat to droši atstāt vēsā vietā vairākas dienas pat viskarstākajā laikā, nebaidoties, ka tā varētu sabojāties.

• Apzeltītus priekšmetus tīrīt nav visai viegli — pietiek tikai stiprāk uzspiest un dārgmetāla kārtiņa jau nolobījusies. Taču, ja šādus priekšmetus tīrīsiet ar olas baltumā samērcētu flaneļa lupatiņu, apzeltījumam nekas ļauns nenotiks.

• Pirms ēdienu gatavošanas uzlieciet uz uguns pannu vai katliņu, to nedaudz uzkarsējiet un tad ar ziepēm ieziediet katliņa dibenu no ārpuses. Šādā veidā uz jūsu virtuves priekšmetiem neveidosies biezā sodrēju kārta, kuru parasti ir tik grūti notīrīt.

Televīzijas programma

Piektdiena, 29. jūlijs

LATVIJAS TV I

19.00 Ziņas. 19.10 Kora Ausma jubilejas koncerts. 19.30 Globuss. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.30 Panorāma. 21.10 Piektdienas teātra vakars. 21.30 No TV videofondiem. 23.10 Nakts ziņas.

LATVIJAS TV II

7.00-10.00 Picca TV. 18.00 Kristīgā programma. 19.00 LTS ziņas. 19.10 Populārzinātniska programma. 19.55 Ēterā - Vidzemes TV. 20.05 Worldnet piedāvā... 20.25 TV veikals. 20.55 Dzīvesveids - teniss. 21.25 Motokross. 22.00 Ziņas. 22.20 E iela. 123. un 124. sērija.

OSTANKINAS TV

8.00 Jauns starts. 8.15 Žagata. 8.35 Gadskārtas dārzā. 9.05 Septītās debesis. 9.45 Biznesa klase. 10.00 Ziņas. 17.55 Cilvēks un likums. 18.25 Kāds būs laiks? 18.30 Nedēļas atbalsis. 18.50 Brīnumu lauks. 19.40 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Ziņas. 20.35 Kāds būs laiks? 20.45 Nedēļas cilvēks. 21.05 Dens Ogasts. 13. sērija. 22.10 Skatiens un A.Ļubimovs. 23.00 Ziņas. 23.10 Labas Gribas spēles. 23.40 Mūzikas apskats. 0.25 Preses ekspresis.

Sestdiena, 30. jūlijs

LATVIJAS TV I

9.00 Uzmini nu! 10.00 Būsim draugi! 10.25 Kamēr... 11.05 Rēdereja. 33. sērija. 18.00 Ziņas. 18.05 Karaļa dumpinieki. 3. un 4. sērija. 19.00 Kur tās dziesmas aizlido. 19.20 Opera un balets - pie mums un pasaulē. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.30 Panorāma. 21.10 Privātdetektīvs. Francijas mākslas filma. 22.45 Dejo Ritms.

LATVIJAS TV II

15.35 TV Polonia. 16.50 Ukraina. 17.40 Latloto. 17.45 No TV videofondiem. 18.30 Futbola apskats. 19.00 Reģionālās TV piedāvā... 19.30 Kristīgā programma. 20.00 Mikrofona muzikālā televīzija. 20.30 Panorāma. 20.55 Glābējzvans. 21.45 Koncerts. 22.00 Ziņas. 22.20 Zemnieku stunda.

OSTANKINAS TV

8.00 Džungļu aicinājums. 8.30 TV un radio kompānija Mir. 9.55 Rīta pasts. 10.25 Medicīna - tev. 10.55 Kultūras jaunumi. 11.05 Padomi kulinārijā. 11.20 Gaišā personība. Mākslas filma. 12.40 Labas Gribas spēles. 14.00 Ziņas. 14.20 Dok. filma. 15.10 Labirints. 15.40 Mult. filmas. 16.05 Krievu dejas slavenības. 16.35 Vecā laukuma noslēpumi. 17.05 Dzīvnieku pasaulē. 17.50 Pirms un pēc. 18.40 Bilalenda. 6. sērija. 19.40 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Ziņas. 20.35 Kāds būs laiks? 20.45 Komisārs. 8. sērija. 21.45 Akadēmija. 22.15 Labas Gribas spēles. 0.15 Kāds būs laiks?

Svētdiena, 31. jūlijs

OSTANKINAS TV

8.00 Maratons-15. 8.30 Rīta agrumā. 9.00 Poligons. 9.30 Kamēr visi mājās. 10.00 Kristāla kurpīte. 10.50 Kontroldarbs pieaugušajiem. 9. sērija. 11.35 Ļaužu zeme. 12.05 Čigānu dziesmas. 12.25 Krievu pasaule. 12.55 Špikeris. 13.00 Mult. filma. 13.10 Kusto komandas zemūdens odiseja. 14.00 Ziņas. 14.20 TV un radio kompānija Mir. 15.00 Amatniecība. 15.50 Par to runā visi. 15.35 Sapņu stacija. 16.20 Ceļotāju klubs. 17.15 Ziņas. 17.25 TV locis. 17.40 Mult. filmas. 18.30 Bomonds. 18.50 Labas Gribas spēles. 19.15 Lielās brīvdienas. Francijas mākslas filma. 21.00 Svētdiena. 21.45 Sportiska nedēļas nogale. 21.55 Labas Gribas spēles. 22.20 Mīlestība no pirmā acu skatiena. 23.00 Ziņas. 23.10 Reliģiska programma.

SAKARU BANKA
LATVIJAS KOMERCBANKA A/S
visizdevīgākie depozītu noguldījumi valūtā
uz 6 mēnešiem - 32 % gadā
uz 3 mēnešiem - 24 % gadā
uz 1 gadu - 26 % gadā
par citiem mūsu pakalpojumiem lūdz uzzināt
Preiļos Brīvības ielā 2 t. 24395

5. augustā Pelēču KN viesojas «EMBURGAS ZĒNI». Plkst. 21.00 — koncerts. Ieejas maksa Ls 1, skolēniem Ls 0,50. Turpinājumā — balle. Ieejas maksa Ls 1.

Sākot ar š.g. 2. augustu, maršruta «Preiļi–Rīga» autobuss kursēs katru dienu. Atiešanas laiks no Preiļu AS plkst. 4.45, pienākšanas laiks Preiļu AS plkst. 1958.

Sākot ar š.g. 2. augustu, otrdienās, ceturtdienās, sestdienās tiek atklāta autobusu kustība pa maršrutu «Preiļi–Riebiņi». Atiešanas laiks no Preiļu AS plkst. 4.10 un plkst. 20.00, pienākšana Riebiņos plkst. 4.24 un plkst. 20.14. Atiešanas laiks no Riebiņiem plkst. 4.27 un plkst. 20.17, pienākšana Preiļu AS plkst. 4.41 un plkst. 20.31.

AP administrācija

SLUDINĀJUMI/REKLĀMA ☎22305

☞ Pārdod

sešviļņu šīferi par Ls 0,60. Tālr. 42668;

* * *

MAZ(6) motoru pēc kap. remonta, VAZ-21011 motoru pēc kap. remonta, automašīnu KAZ-608 (1986.g.) ar piekabi (7,5 m), traktoru ekskavatoru JUMZ vai MAINA pret auto. Tel. 23931 vakaros;

* * *

importa krosa velosipēdu par Ls 70. Zvanīt 23798 Ruslanam;

* * *

jaunus zirga ratus ar gumijas riteņiem. Tel. 23798;

* * *

lēti traktora piekabi. Tel. 23334;

* * *

darba zirgu (6 g.). Tel. 55621;

* * *

sienu rulonos. Tālr. 21581, 24478;

* * *

privatizētu 4-istabu dzīvokli. Tālr. 59353;

* * *

govi. Tel. 34509;

* * *

4. piena govi. Tel. 54619;

* * *

elektrisko šujmašīnu Bernette-740E, 26 operācijas, overloks (iepakojumā) par Ls 135. Zvanīt 42859 vakaros;

* * *

silikātķieģeļus, 6000 gab. par 4 santīmi gab. Tālr. 52544, 50356;

* * *

māju. Tel. 22572;

* * *

labu lauku sētu ar saimniecības ēkām, zemi un mežu Upmalas pagastā. Tel. Rīgā 22-259390;

* * *

māju Līvānos. Tālr. 17678;

* * *

māju Preiļos, Varakļānu ielā 9. Tālr. 24422;

* * *

graudu kombainu IK-5, traktoru MTZ-80, traktoru T-75. Tel. 15334;

* * *

automašīnu Ford Sierra labā tehniskā stāvoklī perlamutra krāsā. Zvanīt 22853 no 19 līdz 21 vai apskatīt Preiļos, Talsu ielā 9 pēc 20;

* * *

steidzīgi un lēti Mercedes Benz-250, motors 2,5 l, lūka, stūres pastiprinātājs, āķis, magnetofons. Tālr. 59395;

* * *

darba zirgus un guļamistabas iekārtu «Dubna». Tel. 24489;

* * *

Ford Granada, 1981.g. par Ls 800. Zvanīt 36532 vakaros vai no rīta;

* * *

VAZ-04, 1500 kub.cm, 1990. g., ļoti labā tehniskā stāvoklī. Cena 4000 $. Tel. 8-233-40915 vakaros;

* * *

svaigu medu šūnās. Tālr. 52513;

* * *

malku un motociklu Voshod-3M, 1980.g. Ir varianti. Tālr. 43346.

☞ Pērk

sēnes (gailenes). Tālr. 24483;

* * *

sertifikātus. Cena no 0,60 līdz 0,80 Ls par vienu. Tel. 50313 no 20 līdz 22;

* * *

kartupeļus, sertifikātus par Ls 0,80 līdz Ls 1. Zvanīt 50451 pēc 22.

☞ Maina

vienistabas dzīvokli Rīgā pret dzīvokli Preiļos. Tālr. 23830;

* * *

1-istabas dzīvokli Rīgā pret dzīvokli Preiļos vai PĒRK. Tel. 23005;

* * *

labiekārtotu 2-istabu dzīvokli Preiļos pret 1-istabas dzīvokli Daugavpilī vai PĀRDOD 2-istabu dzīvokli Preiļos apmaiņas ceļā. Zvanīt Daugavpils 43313 pēc plkst. 19.00;

* * *

motociklu Voshod-3M pret virpu. Tālr. 43346.

☞ Īrē

dzīvokli Preiļos centrā. Tel. 56520.

Preiļu sagādes un ražošanas apvienība IEPĒRK no iedzīvotājiem sausas, tīras jāņogas, upenes, ērkšķogas. Izziņas pa tālruni 22230, 22440.

Firma «Aluste» IEPĒRK mellenes, cena 0,38 Ls/kg, katru dienu no 7 līdz 17, Līvānos K.Valdemāra ielā 17. Tel. Līvānos 42887, Jēkabpilī 30607.

Z/s «Atmodas» veikals Preiļos Raiņa bulvārī 9 PĀRDOD mēbeles uz nomaksu.

29. jūlijā Preiļu jaunās slimnīcas telpās tiek atvērts a/s «Preiļu siers» pārtikas veikals.

VALSTS VIŠĶU LAUKSAIMNIECĪBAS TEHNIKUMS

1994./95. m.g. uzņem audzēkņus ar pamatskolas izglītību šādās specialitātēs:

LAUKSAIMNIEKS ar specializāciju lauksaimniecības mehanizācijā. Mācību valoda — latviešu un krievu, mācību ilgums — 3 gadi 10 mēneši;

LAUKSAIMNIEKS ar specializāciju dārzkopībā. Mācību valoda — krievu, mācību ilgums — 3 gadi 10 mēneši;

ARODGRUPA «LAUKU MĀJU SAIMNIECE» ar specializāciju dārzkopībā. Mācību valoda — latviešu un krievu, mācību ilgums — 2 gadi 10 mēneši.

Visi audzēkņi saņem valdības noteikto stipendiju. Dokumentus pieņems līdz š.g. 10. augustam.

Tehnikuma adrese: LV-5480, p.n. Višķi-1, Daugavpils rajons. Tālr. 72111, 72388.

Firma «JATA» steidzīgi aicina darbā:

- kvalificētas šuvējas,
- audējas.

Uzņēmēju un veikalu īpašniekiem firma «Jata» piedāvā par mazumtirdzniecības cenām iegādāties svaigu maizi plašā sortimentā.

Pieteikties pa tālr. 22772, 23289 vai personīgi Preiļos, Kārsavas ielā 4, pakalpojumu namā, 2. stāvā.

30. jūlijā no plkst. 24.00 Preiļu RNK aicinām uz Nakts Balli. Spēlēs grupa «Veiss» (Rēzekne). Ieejas maksa Ls 1.

Mīļo tētiņ, tavas rokas
Dzīvē prata tikai dot.
Tikai vienu nepaspēji —
Pasniegt roku aizejot.

Izsakām līdzjūtību Leontinai Pauniņai, TĒVU smiltājā pavadot.

Preiļu pasta darbinieki

Tēva mūžs ir bērnu mūžos pārkalts,
Tēva mūžs nu viņos tālāk zied.

Kad smiltājā aizved TĒVA un VECTĒTIŅA ceļš, esam skumjās kopā ar Annas Pudules ģimeni.

Vilcāni, Jaševi

Miera stundā lai pāri tev krīt
Dieva svētība un dzimtenes smiltis.

Izsakām dziļu līdzjūtību Janīnai Lukjanskai, pavadot TĒVU kapu kalniņā.

Rožupes pagasta padome

Tēva sirds ir aprimusi,
Čaklās rokas mierā dus.

Esam kopā ar Leontinu Pauniņu viņas bēdās.

Darbabiedri

Ir sāpes, ko nespējam dalīt uz pusēm,
Nav tādu vārdu, kas mierināt spētu.

Izsakām līdzjūtību Stanislavam Reinim, BRĀLI smiltājā izvadot.

Valsts tehniskās uzraudzības inspekcija

Izsakām dziļu līdzjūtību Stanislavam Reinim, no BRĀĻA atvadoties.

Lauksaimniecības departamenta kolektīvs

Valsts Lūznavas lauksaimniecības tehnikums turpina uzņemt audzēkņus 1994./95. mācību gadam sekojošās specialitātēs:

specialitāte «LAUKSAIMNIECĪBA»
pamatdisciplīnas — agronomija, lopkopība, mehanizācija, saimniekošana.
Arods «LAUKU MĀJU SAIMNIECE»
pamatdisciplīnas — agronomija, lopkopība, mājturība, saimniekošana.
Tehnikuma adrese: pasts Lūznava, LV 4627, Rēzeknes rajons.
Telefoni Lūznavā 45481, 45484, 45370, 45314.

Kameņecas dzirnavās

pārtikas graudu smalkais malums ar sijāšanu 4 frakcijās notiek ceturtdienās, rupjais malums piektdienās no plkst. 9. *Tel. 17664.*

NOVADNIEKS
Izdod Preiļu rajona pašvaldības uzņēmums «Novadnieks»
REDAKTORS PĒTERIS PĪZELIS
Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 29. marta.
Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301.
☎ 22059, 21759, 22154, 21996, 21985, 22305.
PASŪTĪJUMA INDEKSS 68169.
Reģistrācijas apliecība № 1018.
Iespiests SIA «SAB» Daugavpilī, Valkas ielā 1. Ofsetiespiedums. 1 iespiedloksne.
Metiens 4876 eksemplāri. Pas. № 1210

© Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauce uz «Novadnieku» obligāta.